

Dannelsen af frivillige Voldgiftsretter, som har gjort sig gældende her i Landet i de senere Aar, dog utvivlsomt altsor spinkel til at kunne benyttes som Underbygning i Form af en 1ste Instans for de foreslaede Arbejdsretter og Enighedskamre; thi det er jo hidtil kun nogle Fag i et Par af Landets største Byer (hærlig Kjøbenhavn), der have faaet saadanne Voldgiftsretter oprettede, medens den overvejende Del af Fagene saavel som den store Mængde almindelige Haandværkerforeninger ganske mangle dem. Og hvad Sorø-Forslaget angaar, ser Fællesrepræsentationen ikke, hvorledes Brugen af de private Voldgiftsretter, der jo ere aldeles frivillige Indretninger, som kunne oprettes i Dag og forsvinde i Morgen, kan paabydes af Staten. Men selv om det lod sig gøre at indføre et saadant Paabud i Lovgivningen, vilde Fællesrepræsentationen være meget betænkelig ved at gaa med dertil; thi der mangler i Udland og Indland næppe Eksempler paa, at private Voldgiftsretter have udviklet sig i mindre heldig Retning, og det vilde derfor være misligt, om Staten udelukkede hele Fag fra direkte Udgang til dens egne Arbejdsretter for at tvinge dem til at søge en i Faget bestaaende frivillig Ret uden forud at have sikret sig, at denne Ret var bygget paa en saadan Basis, at en retfærdig Kendelse kunde ventes af den.

Nej, skal der tilstræbes en statslig Anerkendelse af de faglige Voldgiftsretter, saa maa det være en ufravigelig Forudsætning, at disse Retter ophøre at være aldeles private og underkaste sig en vis Kontrol fra Statens Side. Men Spørgsmaalet bliver da, hvilket Omfang denne Kontrol og det deraf flydende Tab af Selvstændighed skal have.

Udoverpunktet i Retning af Statskontrol er, at de faglige Voldgiftsretter ganske underkaste sig Lovforlagets Bestemmelser og omdanne deres Vedtægter derefter; de vilde da simpelthen kunne gaa over til at blive faglige Arbejdsretter og opnaa alle disses Rettigheder og Privilegier efter Loven. Men ad denne Vej vil unægtelig adskilligt gaa tabt, som med Møje er bygget op gennem en længere Tids selvstændige Udvikling. Og lægger man med de oven for i denne Skrivelse nævnte Foreninger og Enkeltmænd stor Vægt paa, at den begyndte Udvikling i Retning af faglige Stridigheders Afgørelse ved frivillig Forhandling mellem Mestres og Svendes inden for Fagets Kammer ikke afbrydes; — ser man med talrige fremragende Repræsentanter for Haandværket, ikke mindst i Hovedstaden, men for øvrigt ogsaa i Provinserne, i saadanne faglige Institutioners

Fremvækst og Trivsel et bethdningsfuldt Strid fremad imod bedre Forhold mellem Mestres og Svende og en begyndende gensidig Forstaaelse af disse to Parters Interessesfællesskab, saa kommer man ind paa at søge en Form, under hvilken disse faglige Voldgiftsretter, hvis fortsatte Udvikling ad rent frivillig Vej maa anses for umuliggjort efter Indførelsen af offentlige Arbejdsretter, kunne opnaa en passende Støtte fra Statens Side uden dog at opgibe det Selvstændighedspræg, som deres Udviklingshistorie har paatrukt dem.

Fællesrepræsentationen, som i det hele deler den her antydede Opfattelse af de frivillige Voldgiftsretters Bethdning, er gennem en saadan Sagen kommen til den Anskuelse, at den eneste praktiske og samtidig fuldt naturlige Vej til Løsning af det angivne Spørgsmaal maa være en fuldbyrdet Udvikling af de Indtjninger, som indbefoldes i det af det høje Ministerium i Fjor fremsatte Forslag til Lov om Næringsdrift. I dette Lovforslags § 55, andet Stykke, gives der jo nemlig de faglige Mesterforeninger, som gennem Lovforlaget søges oprettede, udtrykkelig Anvisning paa at træffe Overenskomster „om Udvæjning ved Voldgift af opstaaende Stridigheder om Lønningsvilkkaar og Haandhævelse af Orden under Arbejdet“; og da det saaledes gennem selve Loven betegnes som en naturlig Opgave for de faglige Organisationer at oprette Voldgiftsretter for deres Fag, synes det ikke mindre naturligt, at der — i god Overensstemmelse med hele den Aand, der gaar igennem Næringslovforlagets 7de Afsnit, samt med den tykke Lovgivning, der jo har tjent til Mønster baade for Næringslovforlaget og for Direktør Bramsens Lovforslag — paa visse Betingelser tilsiges de i Overensstemmelse med Lov om Næringsdrift oprettede Voldgiftsretter Statens Autorisation.

Med Hensyn til Bestaffenheden af disse Betingelser kunde det formentlig tænkes, at naar Justitsministeriet efter foretagen Undersøgelse fandt en privat Voldgiftstrets Love betryggende og derfor meddelte dem sin Stadfæstelse, og naar de Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer, der oprettede Voldgiftsretten, paa behørig bindende Maade forpligtede deres Medlemmer til at underkaste sig dens Kendelser uden nogen Appel, saa maatte Staten nok kunne tilstaa en Ret, der frembød saadanne Fordele, samme Besøjeelse for dens Omraade, som Lovforlaget tillægger Arbejdsretterne, derunder indbefattet Udvælgelse af Rettergangspoliti som disse (jfr. Lovforlagets § 5